

Tanulságos igék a 2. Korintusi levélből

Nekünk nem hideg, kőszívű Istenünk van, ő az irgalmasságnak és a minden vigasztalásnak Istene. Ez azt jelenti, hogy annak, akiben hiszünk, nemcsak szíve, hanem keze is van, mégpedig olyan, mint az édesanya keze, aki megsimogatja gyermekét.

2.

Valaki az Értől indul el...

5.

Templomavatás Kutyalván

8.

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

ÜZENET

XXXIII. ÉVF. • 21. SZÁM
2022. NOVEMBER 1.
ÁRA 1,50 LEJ

Hitünk Isten csodálatos tetteire épül

Egyre több olyan gyülekezete van egyházunknak, ahol többen vannak a temetőben, az örök hazában, mint a házakban. Szomorú látvány a kihaltfélben levő falu képe az üres házakkal és néptelen utcákkal. Nincsenek piacokon ülő és társaiknak kiáltozó gyermekek. Mi legyen hát a támasza a kevés öregnek, akinek, ha van még gyermeke, unokája, az is messzi országba vándorolt megélhetést találni? Rokonságának, falustársának, barátainak sokasága már csak emlék, inkább mindennapi emlékezés, és a még elvégezhető munkájának a látszata is oly kevés.

Akiket a jelenlegi világesemények nyugtalansággal és félelemmel töltenek el, hadd legyenek keresztyén hitük által lélekben nyugodtak meghalt szeretteik felől. Mennyei Atyánk ugyanakkor az ő igéje által a benne megtalálható békességre és örvendezésre akar eljuttatni minket. Meg akarja értetni velünk: igéje létfontosságú lelkünk számára. A hit Istennel és egymással, sőt elhunyt szeretteinkkel is kapcsolat, mert a halál sem választhat el minket Isten szeretetétől. Előtte igazán csak együtt létezünk. Ő, aki társat adott mellénk, miért szakítana el az előtte való együtt létezés örömetől és az egymás iránti szeretettől?

3.

Fotó: Kiss Gábor

Búcsú a régi Európától

Csendesen távoznak életünkben a meghatározó személyiségek. Művészek, tudósok, közéleti szereplők. Egy-egy daluk, beszédük, közéleti szerepük végigkísérte és formálta életünket. Kortársak voltunk. Ennek megfelelően jelenlétük valami békés állandóságot nyújtott számunkra a közösen megélt évtizedek alatt. Most meg szinte hetente érkezik egy-egy újabb hír: ez is, az is eltávozott. Személyesen nem ismertük őket, mégis úgy érezzük, általuk életünk egy-egy meghatározó szereplője, múltunk fontos része távozik mellőlünk. És ahogy telik az idő, egyre több ilyen személyiséget veszítünk. Nekünk pedig marad a búcsú és az emlékezés. És közben magunkban egyre gyakrabban megszólal a kérdés: ki és mi marad velünk? Csak az emlékek?

Legutóbb II. Erzsébet tért meg Teremtőjéhez, aki nemcsak a brit monarchia képviselője volt, de a 20. századi Európa egyik utolsó nagy személyisége is. Valahogy megszoktuk, hogy történhet bármi, a ködös Albionban Erzsébettel kel és nyugszik a nap. Miniszterelnökök és rendszerek jönnek-mennek, ő pedig mindig marad.

4.

Ne menekülj Erdélyből!

A hit megtartása életet jelent

Az Úr csodásan működik, de útja rejtve van – harsogta a beresztelki parókia udvarán a cegőtelki fúvószenekar, amikor október második szombatján megérkezett Kató Béla püspök. Egyes erdélyi gyülekezetekben ugyanis még szokás, hogy a püspököt vagy a falu határában, vagy a parókia udvarán ünnepélyes keretek között fogadják, főleg akkor, ha püspök rég nem járt már a településen. Ez alkalommal viszont – ahogy az később kiderült – más volt a helyzet, hiszen az elmúlt tíz évben Kató Béla immár harmadszor látogatott a Szászrégen mellett fekvő faluba. Egyszer a templom fennállásának 525. évfordulóján, másik alkalommal a gyülekezeti ház felavatásakor járt a gyülekezetben, ezúttal pedig a kívül-belül felújított templomért tartott hálaadó istentiszteletre érkezett. És nem véletlenül járt immár harmadszor a gyülekezetben.

7.

Tanulságos ígék a 2. Korintusi levélből

Ötszörös szenvedés, tízszeres megvigasztalás

Miután Pál a maga szokásos módján a kegyelem és békesség kívánásával köszönti a gyülekezetet, fontos kijelentés következik arról, ki is számunkra Isten. Az Úr egyik nagy ösztönségi szolgálója, Mózes egyszer merészelt Istennek feltenni a kérdést: mi a te neved? Isten akkor különös választ adott: vagyok, aki vagyok. Pontosabban fordítva: leszek, aki leszek. S azt jelentette, hogy Isten menet közben fogja kijelenteni magát népe számára, amely fokozatosan megtapasztalta: Isten szent, bünt gyűlölő, kegyelmes, irgalmas, gondoskodó. Pál a maga Istennel való tapasztalatát így foglalja össze: a minden irgalmasságnak és vigasztalásnak Istene. Az apostol úgy találkozott vele, mint egy irgalmas Atyával. Úgy is mondhatnánk: együttérző Isten ő, van szíve.

Az Úr tehát együttérez az ő teremtményeivel. Nekünk nem hideg, köszívű Istenünk van, ő az irgalmasságnak és a minden vigasztalásnak Istene. És ez azt jelenti, hogy annak, akiben mi hiszünk, nemcsak szíve, hanem keze is van, mégpedig olyan gyöngéd keze, mint az ápolóé, aki megsimogatja a beteget, mint az édesanya keze, aki megsimogatja gyermekét.

Honnan tudja Pál, hogy Isten valóban ilyen? A válasz: ő a Jézus atyja, akit mi az ő Atyjaként ismertünk meg. Mi Krisztusban látjuk, hogy Isten irgalmas, hogy ő minket megvigasztal. E vigasztalásnak semmi köze sincs az olcsó szentimentalizmushoz. Neki sokba került, hogy a minden irgalmasság és vigasztalás Istene lehessen számunkra. Az a kéz, amely minket simogat, a Fiára súlyosan nehezedett ahhoz, hogy Isten hozzánk irgalmas lehessen. Jézus drága áron fizette meg az irgalmasság és a vigasztalás árát.

A meglepő mégis az, hogy mindezt olyan ember írja le nekünk, aki e levélben úgy áll előttünk, mint aki sokat szomorkodik, mint aki rengeteget szenved és gyötrődik. Lehet, közöttünk is vannak ilyenek, akik mély szomorúságot hordoznak, de Pál kétségtelenül sokkal többet szenvedett és gyötrődött, mint mi. Ő e levélben

nyíltan beszél szenvedéseiről, gyötrelmeiről, nem rejt véka alá azokat. Nem is próbálja az erős embert megjátszani, mintha szemrebbenés nélkül tudná e szenvedéseket elhordozni. Épp olyan érzékeny ember volt, mint mi, az ő idegei sem voltak acélsodronyból fonva. Ő is vigasztalásra szoruló ember.

Annak, akiben mi hiszünk, nemcsak szíve, hanem keze is van, mégpedig olyan gyöngéd keze, mint az ápolóé, aki megsimogatja a beteget, mint az édesanya keze, aki megsimogatja gyermekét.

A csodálatos az, hogy ki tudja mondani: áldott legyen az Isten. Pál úgy áll előttünk, mint megvigasztalt ember, és ebben ő két ajándékot lát. Az egyik az, hogy így meg tud másokat is vigasztalni, akik a maguk rendjén vigasztalásra szorulnak. Az igazi vigasztalás ugyanis mindig az, hogy továbbadom azt, amit ajándékba kaptam Istentől. A másik ajándék Pál számára az, hogy amikor vigasztalásra szorul, nemcsak az emberekhez jut közelebb, hanem a Megváltóhoz is. A maga szenvedését nem orvosi ügyként kezeli, mint aminek semmi köze sincs Krisztushoz, hanem úgy, mint egy részvételt a Krisztus szenvedésében. Ezzel ott állunk a nagy titok előtt, hogy maga Krisztus is épp a szenvedése által vált hozzánk hasonlóvá. Mert amiképpen kijutott nekünk az ő szenvedéseiből, azonképpen bőséges a mi vigasztalásunk is Krisztus által. Micsoda mondat ez!

„Áldott az Isten, ami Urunk Jézus Krisztusnak Atyja, az irgalmasság Atyja és minden vigasztalás Istene, aki megvigasztal minket minden nyomorúságunkban.”
(2Kor 1,3)

Az is különös, hogy Pál tapasztalata szerint a szenvedés és vigasztalás nem egyforma súllyal esik latba az ő életében. Amennyivel nagyobb a húsvéti győzelem a nagypénteki vereségnél, annyival nagyobb és dicsőségesebb a vigasztalás a szenvedésnél. S ez így igaz a mi életünkre nézve is. Érdekes, e szakaszban ötször találkozunk a nyomorúság, szenvedés szóval, de tízszer a vigasztalással. A számok ezen arányának sokatmondónak kell lennie számunkra: akire Isten ötszörös fájdalmat, szenvedést helyez, azt tízszeres vigasztalás-ban részesíti.

Az apostol itt egy korábbi eseményről beszél, amelyben Isten őt megvigasztalta. Pontosan nem tudjuk, milyen eseményre utal, de a levél olvasói valószínűleg tudták, miről beszél Pál. Ami biztos, nehéz próba lehetett, hiszen Pál azt írja: felette igen megterhelte minket, még életünk felől is kétségben voltunk. Ám ő abban a helyzetben is tudott hinni. Kétségtelen, ez az esemény jelentősen megerősítette az apostol Istenbe vetett bizalmát. Az Úr, aki őt egyszer kiszabadította a halálos veszedelemből, máskor is meg tudja és fogja ezt tenni.

Talán ezeket hallva ilyeneket mondunk: Isten ezt valóban megtette Pállal, de velünk meg fogja-e tenni? Talán így fogalmazunk: Isten ezt csak ritkán, kivételezett embereivel teszi meg, de megteszi-e ezt velünk, kicsiny, névtelen emberekkel? A válasz: igen, megteszi. Az én életemet is legalább háromszor a halálból mentette ki, amelyek felejthetetlen élmények, isteni megtapasztalások számomra.

Isten ezt megteszi minden gyermekével, aki komolyan kéri ezt imádságban. Nem véletlen, hogy ennek az igeszakasznak a végén az imádkozásra, a könyörgésre való felszólítással találkozunk. Az egymásért, önmagunkért elmondott imádságban óriási erő van. Persze az imádságban nemcsak kérdésnek kell lennie, hanem mindig ott kell lennie a hálaadásnak, Isten neve magasztalásának is. Nekünk mindig imádságra kell fakadnunk, közbenjáró és hálaadó imádságra. Az apostol akkor, amikor a nagy megterhelés alatt állt, amiről itt beszél, tudhatta, hogy gyülekezetek sokasága imádkozik érte.

Ez év január 17-én, amikor a szív műtétet végrehajtották rajtam, úgy feküdtem fel a műtőasztalra, hogy tudtam, több országban több ezer ember imádkozik értem, köztük a családom, barátaim és a gyülekezet tagjai. Amikor a második értámasztó gyűrűt behelyezte az orvos, hirtelen leállt a szívem, mert egyszerre nagy mennyiségű vér ömlött bele. Elektromos sokkal újraélesztettek, de én tudom, hogy a sok imádság hozott vissza az életbe.

Ez az ige minket is az imádkozók seregébe hív. Azok seregébe, akik a próbák és szenvedések idején tekintetüket Istenre emelik, tőle kérik a szabadítást és a gyógyulást.

Kórházlelkészek Erdélyben

• KOLOZSVÁR

Buzogány Emese, Megyei Sürgősségi Klinika
Elérhetőség: e-mail: buzoganyemese@gmail.com,
tel.: 0740-368663

Balogh Gyöngyi, Onkológia
Elérhetőség: e-mail: gybalogh@gmail.com,
tel.: 0740-295770

Erdélyi Tünde, III-as belgyógyászat
Elérhetőség: e-mail: erdelyitunde68@yahoo.com,
tel.: 0740-202151

• MAROSVÁSÁRHELY

Korodi Csaba, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: csabakorodi62@gmail.com,
tel.: 0723-331317

Lakatos Gabriella, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: lakatos.gabriella@gmail.com,
tel.: 0746-091941

• BRASSÓ

Magyar János, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: magyarjioan@yahoo.com,
tel.: 0721-564553

• BÁNFFYHUNYAD

Lukács Margit, Városi Kórház
Elérhetőség: e-mail: lukacsmanyika@yahoo.com,
tel.: 0724-056691

• SEPSISZENTGYÖRGY

Orbán Edit, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: edit.orban@yahoo.ca,
tel.: 0729-807973

Hitünk Isten csodálatos tetteire épül

1. | Hitünk Isten csodálatos tetteire néz, arra épül. A halál utáni létünk is az ő nagyságos, kegyelmi tettei között van. Vele való kapcsolatunk nemcsak földi létünket, hanem a halálunk utánit is átöleli. Krisztus feltámadásával a halál fogalma és hatalma más megvilágításba került. A halállal nem zárul le teljesen életünk, Istennel és egymással való lelki kapcsolatunk: a hívők számára egy más életforma indul örök útjára. Az Istennel járt úthoz hozzátartozik a halál, de az új élet is. Krisztus a garanciája megmaradásunknak, annak az új életnek, amelyet szem nem látott, fül nem hallott, emberi szív meg nem gondolt. Ez az élet igaz valóságában Jézus visszajövetelével válik teljessé, amikor megtörténik az új ég és az új föld megteremtése, ahol Isten lesz minden mindenkiben.

Szeretteink halálakor legyen számunkra is olyan erő Jézus szava – „én vagyok a feltámadás és az élet” –, mint volt a bibliai Márta vagy Jairus számára. Elhunyt szeretteinket fizikailag csak tőlünk, de az Úrtól nem szakítja el a halál.

Sokan vannak a halottakra való emlékezésben és gondolataikban úgy, mint a Jézus sírházhoz igyekvő asszonyok: ki hengeríti el nekünk a követ, amely elválaszt attól, akivel e Földön osztoztunk jóban, rosszban? A Krisztusban való

hitünk az az erő, amellyel a követ el tudjuk hengeríteni, hogy az angyalok társaságában

ott legyünk állandóan Isten színe előtt szereteteinkkel. Hadd tartozzunk hozzá életünkben és halálunkban! Legyünk az övéi, mert nála nincs változás. Felette nincsen hatalma a halálnak, mert Jézus Krisztusban tegnap és ma és mindörökké ugyanaz.

Mindaz, amit a Biblia Jézus feltámadásáról, mennyei létéről számunkra tudtul ad, az értünk történt és miattunk van megírva (Fil 3,20–21). Ez a számunkra még nem egészen ismert életforma azért is kíváncsú, mert ebben nincs halál, fájdalom és könnyhullatás.

Hadd hasson reánk az eljövendő világnak és az ott levő szeretteinknek dicsősége oly erővel, amely képessé tesz a hit harcának megharcolására, Isten akaratának teljesítésére, a hozzá való hűségre és a neki való engedelmességre. Ennek segítségére küldte el Isten a Szentlelket, amely által Isten állandóan jelen van és munkálkodik közöttünk.

Bizonyára úgy akarja Isten, hogy a még élő maradéka az erdélyi magyar falvaknak azt a szerepet töltsse be, amelyet sem élet, sem halál nem választ el sem egymástól, sem Isten szeretetétől. Így lesz bűnös életünkből Isten szerinti élet, alkalmas a dicsőségre, örök megmaradásra – az igazság koronájával ellátva.

| SZÉKELY JÓZSEF ny. lelkipásztor |

Találkozni gyakrabban

A temető kápolnája megtelik gyászolókkal. A szomorú eseményt a fekete sereg még komorabbá teszi. Idejöttünk, hogy megadjuk a végtisztességet halottunknak. Próbálom kitalálni, kit rejtegetnek a megőszült fejek, a megváltozott arcvonások alatt a rájuk rakódott évtizedek. Az egyik jobbra, a másik balra billegve érkezik, és mind fájdalmas tekintettel.

Azt próbálom felidézni magamban, mikor találkoztam utoljára a megboldogulttal. Egy éve, másfél éve vagy több? Feszengve állok, mert nemcsak az elhunythoz fűződő emlékeimet próbálom felidézni, hanem az immár soha helyre nem hozható mulasztásaimat is. Vajon megszorítottam-e a kezét, amikor még az megérezte volna az erőteljes biztatást?

Alkonyodik, mintha maga a Teremtő gondoskodott volna, hogy a szomorú eseményhez illő díszletet állítson. Az Úr mindenkinek megrendezi az utolsó naplementét, amely számunkra is egyre közeledik.

Mielőtt elkezdem a gyászistentiszteletet, a résztvevők közül két gyászolóval váltok néhány szót. Az egyik szerint mostanában az átlagnál jóval több temetésen vett részt. A másik, kissé hajlott hátú, középkorú asszony tudomásomra hozza, hogy ő katolikus, férje és gyermekei ortodoxok, a családban csak románul beszélnek, így elnézést kér, hogy már nem tud helyesen beszélni magyarul. Ki tartja számon azokat, akik hasonló helyzetben vannak, vagy akik a messze idegenségbe vándoroltak?

És ki tart számon bennünket? Temetőben, temetésen megköszánható talán, hogy ez a gondolat is felmerül bennem. Hiszen mindnyájan

Fotók: Kiss Gábor

élni szeretnénk. Élni, hiszen oly szép az élet, ha azt szeretettel töltjük meg. Vajon kiknek az emlékezetében élnek majd ők tovább, akik már megpihentek? És mi, többiek?

Felolvasom a halottak feltámadásáról szóló tanítást, az 1Kor 15 alapján: „Mint utolsó ellenség töröltetik el a halál...”. Hallani a koporsó fedelére aláhulló rögöket. Hangos szóval énekeljük a zsoltárt: „Az embereket te meghagyod halni. És azt mondod az emberi

nemzetnek. Legyetek porrá, kik porból lettek...” Állunk még egy ideig a sírhant mellett, azután szomorú szívvel elhagyjuk a temetőt. Egy rég nem látott ismerős mellém sodródik. – Nem ártana már vidámabb körülmények között is találkozni – mondja. Majd úgy tör fel belőle, mint valami fojtott zokogás: – És gyakrabban. Bizony nem ártana gyakrabban találkozni egymás épülésére. Lelket önteni csüggedő önmagunkba.

| BÁNYAI LÁSZLÓ |

Búcsú a régi Európától

1. | Olyan időszakot fedett le az uralkodása, amelyben még tudtunk azonosulni azzal a bizonyos régi Nyugat-Európával. Ahová kíváncztunk, amire figyeltünk és felnéztünk.

E korszak aztán néhány éve minden eresztékében recsegni-ropogni kezdett, Erzsébet halála pedig maga a választóvonal, amely most már mindörökre elválaszt minket attól a régitől. Az erős Nyugat-Európától. Amire már most is nosztalgikusan gondolunk vissza. Mert a jelenben számunkra már csak ez maradt: egy zsidó-keresztény alapokon felépített kontinens emlékei. Amelyek benne vannak a történelmekönyvekben, amíg ki nem cenzúrázzák az eltörléskultúra jegyében, és valamennyire benne vannak saját személyes emlékezetünkben is. De már nincsenek európai jelenünkben. Csak a magányt vállaló közép-kelet-európai országok mindennapjaiban, amire egyre-másra rácsodálkozik a Nyugatról érkező.

Ha szigorúan a tényeket nézzük, egy kicsi, az évtizedek súlya alatt megroggyant öregasz-

zonytól vett búcsút Európa és a világ azon része, amely még hisz abban az értékrendben, amit az uralkodó képviselt. És amíg hosszú percekig figyeltük e mai szemmel talán furcsa, de méltóságteljes, külsőségeiben is történelemidőző gyászmenetet, valahogy arra gondoltunk, hogy nemcsak Erzsébettől, de a régi Európától is búcsúznunk kell. Igen, mert azt is kiszakították az életünkéből. És emiatt uralja most a lelkünket a kontinens jövőjétől való félelem.

Bár a brit gyarmatbirodalommal, az Egyesült Államok európai zászlóshajójával magyarként nem tudunk azonosulni, azt mégis elismerhetjük, hogy a királynő személyében a kiegyensúlyozottság szimbóluma távozott. Nyomában pedig nemcsak birodalma maradt a jövőt firtató kérdéseivel, de az egész kontinens is. Amely egykori alapját és értékeit széttörve most valami rémisztő egybefüggő rendszert épít, amelyben a múlt már alig ismerhető fel, annál inkább a kommunizmus ördögének ijesztő bájvigyora, amely bukása után taktikát váltott.

„Hagyományos” kép Brüsszel Molenbeek negyedéből

Most éppen nem az ötágú vörös csillag és sarló-kalapács fémjelezte földi mennyországot ígéri követőinek, hanem a modernizmusban (f)elszabadult egyén diktatúráját. A 21. századi modern idiotizmus diadalát. Ott vannak persze a két rendszer azonosságáról árulkodó jelek, amelyek azt jelzik, nincs új a nap alatt. Csak az arculat lett más, a tartalom ugyanaz. Például a múltat most is el kell törölni. Ma is üldözendő ellenség a kereszténység. A másként gondolkodók ellen fordítják a társadalom haragját. Az öncenzúra korlátozza a sajtót. Aki mégis kimondja, amire gondol, azt meghurcolják, és ki-kezesztik a társadalomból.

Az új világrendben visszatér az, amitől mi, bő három évtizede, Európa keleti felén még azt reméltük, hogy egy életre megszabadultunk. A liberalizmus és újmarxizmus nászából született szörnyszülött ideológia most nyugati irányból támad. Eltörli a múltat és erőszakosan diktálja a jelent. Béke helyett háborút erőltet, ledönti a kőbe vésett civilizációs értékeket, és önös érdekei mentén nyomorúságba dönti saját polgárait is.

Erzsébet halála után Nyugat-Európa végleg elköszön a kiegyensúlyozottság, a haladás és a fejlődés évtizedeitől, és keblére öleli a káoszt. E füstölő európai jelenben nekünk, magyaroknak ismét a végvári vitézek szerepe jut. A túlélés küzdelme. Az önvédelem.

A történelem ismétli önmagát.

| FÁBIÁN TIBOR |

Abbeville, Franciaország. Az „európai értékekre” érzékeny nyugatiak a templomrombolásokért nem tiltakoznak

Anyóra emlékezve

Hazaérkezésemkor mindig biztos pont volt, hogy ő vár. Évekig az asztal mellett a széken üldögélve, két éve az ágyban tekintetével mindig az ajtó, az érkező felé. Ez volt neki a kapcsolat a világgal pár négyzetméterre beszűkült kis világában, amelyben az utolsó napig sem veszítette el az érdeklődését.

Nála más ízű volt a rántotta. Ha próbáltam, sem tudtam úgy vágni a krumplit a szalmakrumplihoz, ahogy ő, amit mindig szívesen süített nekünk, amíg tehetett. De sokszor várt, hogy készítsünk valami fincsit, ahogy ő mondta, pizzát, spagettit, valamilyen süteményt. Néha a tévében látott egy receptet, s azzal fogadott, készítsük el, van hozzávaló. Sok-

szor hozatott apróságokat a házba Kolozsvárról, s mindig örvendett, ha mellé még beoptam egy kis édességet.

Anyó tanított meg kötni, de azért éveken keresztül mégiscsak beugrottam hozzá, hogy ő szedje fel nekem a szemeket. Én meg a varrásban tudtam neki segíteni, kijavítottam, ha a töltésben húzta át a szálát. Mindig intett, amikor sorsom felől érdeklődött: sokat kell túrni, fiam... Édesanyjáról annyit mesélt, annyiszor emlegette, hogy én dédanyámat pár fekete-fehér fényképen látva csupán, jól el tudtam képzelni, milyen szorgos kis öregasszony lehetett...

Sok nyarat, később hétvégét töltöttem vele, sokat sütöttünk, főztünk együtt. Az első

töltöttkáposztámat egy régi nyáron az ő tanácsai alapján készítettem el a vendégeknek. Ő mutatta meg, hogyan készül a kavarc vagy a kukurgó. Olyan hálás volt mindenért, ha bármit vittem neki megköszölni, vagy segítettem valamiben, hogy én más ember részéről soha még hasonlót sem tapasztaltam.

Tavaly november elsején láttam őt utoljára, még küldött virágot az édesanyja s kisfia sírjára. Rövid idő múlva ő is útra kelt, az utolsó, amelyen nem kísérhettem el. Akkor karanténban, a tőle kapott kis konyhai kendő mellett üldögélve emlékeztem rá, a szívemben hálával azért, hogy addigi életemnek része volt, biztos pont, otthon, szeretet. Emlékeimben velem marad mindig.

| ALBERT BEA |

Valaki az Értől indul el...

Szabó Borostyán, egy diplomás, zsoboki fiatal életútja

Öt fiútestvére van, nehéz családi körülmények között élt, ám lelkipásztorának közbenjárására a zsoboki otthonba került, ahol ismét gyermeknek érezhette magát. Jelenleg Kolozsváron pszichológia szakos diák. Szabó Borostyánnal beszélgettünk.

– Rád illik az Ady-verssor: „Valaki az Értől indul el, s befut a szent, nagy óceánba”.

– Igen, nagyon izgultam az államvizsga előtt, de sikerült, és reménység szerint már elkezdhetek kezdő pszichológusként dolgozni. Beiratkoztam mesterképzésre is, mert ösztől folytatni szeretném, a zsoboki otthontól viszont búcsút veszek.

– Nem végleg, hiszen itt vannak még a testvéreid...

– Hát persze, miattuk is visszajárok majd.

– Hogyan kanyarodott Zsombok felé az életutad?

– Öt fiútestvérem van, és a mostohaapám sajnos börtönbe került. Édesanyámnak nem volt állása, ráadásul olykor hetekre eltűnt, ilyenkor kimaradtunk az iskolából, s nekem kellett a kisebb testvéreimet ellátni. A lelkipásztorunk ismerte Molnár tiszteletes asszonyt, s felhívta, nem mehetnének-e Zsombokra. Először a zilahi gyűjtőhelyre kerültünk, majd onnan az otthonba. A legkisebb alig volt egyéves, ő nevelőszülőkhöz került, s csak később jöhetett ide.

– Te hány éves voltál?

– A hetedik osztályt kezdtem Zsombokon, 14 éves voltam.

– Milyen érzés volt belépni az otthonba?

– Nagy megkönnyebbülés volt, hogy végre gyerek lehetek, hogy nem nekem kell gondoskodnom a testvéreimről. Persze törődünk egymással, olykor még most is tanácsot kér az öcsém.

– Azért hosszú út vezetett az egyetemig...

– Amikor a testvéreimmel Kolozsvárról jövet besétálunk a vonatállomástól az otthonig, nem egyszer beszélünk arról, milyen szerencsések vagyunk, hogy Zsombokon élhetünk. Mert az otthon sok lehetőséget ad. S ha látják, hogy te is akarsz, szinte tolnak előre.

– Miért választottad a pszichológiát?

– Mindig szerettem tanulni. Eleinte én is lelkipásztor szerettem volna lenni, csak érettségi előtt magatartásból becsúszott egy kilences, ezért nem jelentkeztem a teológiára. De mindig érdekelt, hogyan lehet az emberi problémákat kibogozni. Ugyanakkor örültem, ha a barátnőmnek tanácsot adhattam, és az működött. De leginkább Kalóz János pszichológus és a felesége hatott rám, amikor a nagyobbakat összefogták: az Immanuel Otthonban segítve valójában életközösségbe rendezték nagykorúsodásunkat. Akkoriban ez az intézmény külön működött a Bethesda Otthontól. A csoportos foglalkozásokon használt olyan pszichológiai kifejezéseket, amelyekre én olykor rákérdeztem. Tudni akartam, mit jelent, majd utánaolvastam.

– Látom, fontos támogató volt az életedben. Mit jelent számodra e személyes kapcsolat?

– A zsoboki otthon megad mindent, ami a testi szükségleteket illeti, de érzelmi támaszt én bennük találtam. Náluk szinte családtag vagyok. Elvittek Horvátországba is nyaralni. Sokat bíztattak a vizsgáim előtt is, amikor félttem.

– Akkor ők egyfajta pótszülők a te életedben. És a biológiai szülők?

– Édesapámat nem ismerem. Anyám ugyanis fiatalon kiment Magyarországra, megismerkedett valakivel, akivel nem házasodhatott össze, az-

tán terhesen visszajött Tasnádra. A testvéreim a mostohaapámtól születtek.

– Talán mindig akad valami, amit megköszönhetünk a szüleinknek!

– Nem értem, édesanyám miért nem tud megállni a saját lábán, miért marad olyan kapcsolatokban, amelyek visszahúzzák őt. Bár bennünket azért látogatott, eljött a konfirmációra, ballagásra. Idén nyáron is hazavitte a kicsiket, a két öcsémet. Igen, ez az, amiért hálás vagyok neki: a testvéreimért.

– Mi az, amit szellemi-lelki búcsúajándékként az itt maradóknak mondanál?

– Ez a szó az „önerő”, amely – éppen anyám kapcsán is – hangsúlyossá vált számomra. Persze az otthonban sok segítséget kapunk, de az élet nem kínál semmit tálcán. Mindenért meg kell küzdeni, nem szabad feladni, erőfeszítéseket kell tenni az eredményekért. Azt üzenem, ne hagyják elmenni a lehetőségeket...

– Nagyon fontos az önerő. És a túlnani erő?

– Ha sikerül valami vizsga vagy egyéb, az első, ami eszembe jut: hálát adni Istennek. Mert tudom, hogy jelen van. Hívom is, amikor fogytán az erőm, és a végén neki köszönöm meg az eredményeket.

– Találtál egyházi közösséget a kolozsvári tanulmányok során?

– Nem. Itt Zsombokon szerettem ifire járni, és azt is, ahogy a régi tiszteletes úr, Barta István foglalkozott velünk, ahogy magyarázta a Bibliát. Ám az igazat megvallva, magamtól nem igazán veszem elő.

– Hiányzik a közösség?

– Valójában bekerültem egy másik közösségbe, ahová a barátom tartozik, vele elmegyünk vásárnaponként templomba, úrvacsorát veszünk. Zsombok sokat segített abban, hogy másként akarjak boldogulni, mint a szüleim. Ezúton is szeretnék köszönetet mondani azoknak a nevelőknek, tanároknak, akik a szüleim helyett szüleim voltak, és segítettek céljaim kitűzésében, elérésében. Hosszú távú terveim közé tartozik, hogy a képzések során elsajátítsam a párterápiát is.

A zsoboki Bethesda Otthon sokat segítette Borostyánt abban, hogy másként akarjon boldogulni, mint a szülei

Lezárult a 2022-es Munkatársképző Tanfolyam

A Munkatársképző Tanfolyam harmadik és egyben utolsó szemináriumára az algyógyi Keresztyén Ifjúsági Központban került sor 2022. szeptember 22–25. között. Csatunk, hogy a többiek idezzem, inkább már egy családként, mint baráti társaságként érkezett Algyógyra. Egy hosszú utazás után megnyugvással és

kíváncsian érkeztünk meg, vártuk már a találkozást, hiszen utoljára a Váls irányt! IKE Fesztiválon találkoztunk, és ott sem volt sok lehetőségünk egymással beszélgetni, ugyanis mindenki szorgosan dolgozott a fesztivál ideje alatt. Az utolsó szemináriumot egy nyári beszámolóval indítottuk.

A két előző, programokban és képzésekben gazdag hétvége után ezen a hétvégén a saját tapasztalatok megosztására került sor leginkább. Első nap kiértékeltek a nyári gyakorlatot, mely a csapat többségének a Váls irányt! IKE Fesztivál volt. Mindenki különböző kérdésekre válaszolva elmondhatta, hogy érezte magát a feladatkörében, miben változtatna, és mit javasol a következő fesztiválra. A szabadidőben sem unatkoztunk egy percet sem, mindig került egy társasjáték, amivel órákig játszani tudtunk, vagy egy személy, egy kisebb csoport, akivel jólesett csak úgy leülni és egymással időt tölteni. Voltunk egy gyalogtúrán Feredőgyógyon, majd megnéztük az algyógyi vízesést Aknai Szilárd vezetésével, aki este bemutatta az Ifjúsági Központ területén található körtemplomot, amely a 11–12. században épült, valamint az algyógyi református templomot. Kiscsoportos beszélgetéseink során egymás áhítatait hallgathattuk meg. Szombat este megtartottuk a záróceremóniát és a diplomaosztót, ahol mindenki elmondhatta, mit is kapott a csapattól, hogy hogyan fogja használni majd a jövőben az MKT-n tanultakat, majd egy bizalomjáték után visszatértünk az épületbe, ahol csendes zenével vártak minket, és közösen a csendben úrvacsorát vettünk.

Összességében biztosra merem állítani, hogy mindenki számára ez volt az élményekben leggazdagabb szeminárium, mindenki talált magának egy barátot, akár többet, akivel tartani fogja majd a kapcsolatot, és bízunk benne, hogy minél több IKE-alkalmon fogunk találkozni, önkéntesként.

| MOLNÁR-MIKOLA ANETTA, MKT-s résztvevő |

Egyél szépen!

A z erdei gombák királyának is nevezett vargánya az egyik leggazdagabb ízvilágú gombafajta, nem véletlen töretlen népszerűsége a gasztronómiában világszerte. Már az ókori rómaiak is nagy becsben tartották. Napjainkban előszeretettel készítenek belőle különböző gombapörkölteket, krémleveseket, frissen, salátákhoz is használják, de mivel aromáit hő hatására vagy szárítás során sem veszíti el, szárítva vagy por, fűszer formájában is kedvelik. Friss fogyasztása a legajánlottabb, de előkészítve, mélyhűtőben lefagyaszttva is jól eláll hónapokig. A vargányának magas a fehérjetartalma (100 grammban 7,39 gramm), és kevés zsírt is tartalmaz (100 grammban 1,7 gramm), melyek többnyire telítetlen zsírok. Gazdag vitamin- (B1-, B2-, B5-, B9-vitaminok) és ásványianyag-forrás: kálium, foszfor, kalcium, vas, cink, nátrium található benne.

Ezúttal egy adag mélyhűtött vargányából készült gombakrém van terítéken, melyhez előzetesen a megtisztított, felvágott gombákat kevés olajon/zsiradékon lesütjük, enyhén sózzuk, borsozzuk, utána fagyaszttjuk. A később felhasználásra kerülő, kiolvasztott gombát megmérjük, és feleannyi telemeát reszelünk hozzá, majd botmixer segítségével krémes állagúra dolgozzuk össze. Ízesítsük nagyon kevés fokhagymá-

val, borssal, a vargánya intenzív aromája nem igényel egyéb fűszerezést. A sós telemea hozzáadása után több sózás sem szükséges. A képen látható adag 220 gramm vargányából és 110

gramm telemeából készült, fél cikk fokhagyma hozzáadásával. Vajas pirítóssal tálalva kiváló vendégváró falat, igazi ínycsengés, érdemes kipróbálni.

| ALBERT BEÁTA |

Ne menekülj Erdélyből!

A hit megtartása életet jelent – felavatták a beresztelki templomot

1. | Veress Róbert esperes is azt emelte ki az udvaron elmondott köszöntőjében, hogy a beresztelki gyülekezet példamutató közösség a Görgényi Egyházmegyében.

Kérdésemre az esperes elmondta, egyrészt a beresztelkieket az évek során templomba járó híveknek ismerte meg, másrészt a gyülekezeti tagok nem várják meg, hogy a papjuk csupán pályázat útján szerezzen pénzt, nem tartják a markukat a külföldi segélyekért, hanem egy-egy nemes cél érdekében képesek jelentős adományokat gyűjteni. Ezért is beszélhetünk példaértékű közösségről. Ehhez még csak azt tenném hozzá, kevés 540 lelkes erdélyi gyülekezetben rendelnek ötven *Üzenetet*.

Amúgy az Isten háza iránti szeretet évszázadok óta tart Beresztelkén, hiszen a szentélyrész 1490-ből való, és összeköti a felekezeteket, mert a templom legrégebbi része katolikus templomnak épült, a középső része a reformáció után (a 18. században háromszor leégett), a harmadik része pedig a karzattal és toronnyal együtt 1894-re készült el.

„Három templomépítés, három újjáépítés és ki tudja, hány kisebb-nagyobb javítás. Itt állunk az utolsónak a végén és valljuk: Uram, szeretem házat, ahol laksz, dicsőséged lakóhelyét” – ezt már Szép Eduárd lelkipásztor mondta, akinek felesége, Magyarai Ildikó a szomszédos mintegy 40-40 lelkes Toldalagra és Unokára szolgál be hétvégenként.

Szép Eduárd szerint Beresztelkén sokan vették komolyan az adakozást, ugyanis a meghatározott összegeknél sokkal nagyobb adományokkal támogatták a javítást. Voltak olyan időszakok, amikor hétről hétre „csodákról” számolt be, mert néha bizony több ezres adományok is érkeztek a parókiára. Az, hogy „Uram, szeretem...”, a fiataloknál is jelentkezett, hiszen egyes vallásórás gyermekek a zsebpénzükből adományoztak a felújításra. És valóban így lehetett, hiszen a templom udvarán néhány aszszonnyal beszélgetve megtudtam, az emberek a 100-150 lejes kirovásokat szorgalmasan befizették. Noha, tették hozzá sejtelmesen, azért voltak egyesek, akik nem akartak kötélnék állni.

A falubeliek adománya tette tehát lehetővé, hogy a román vallásügyi államtitkárság 20 ezer, a magyar kormány 160 ezer eurós támogatása mellé a gyülekezet önerőből mintegy 60 ezer eurót gyűjtsön. Az így összegyűlt összeggel pedig sikerült felújítani a több mint fél évezrede álló műemlék jellegű templomot.

Az ünnepi istentisztelet alkalmával Kató Béla püspök az ApCsel 3,1–10 alapján hirdette Isten ígését. A püspök szerint életünk tele van aggodalommal és keserűséggel mindattól, amit látunk és tapasztalunk a világban. Isten azonban üzeni: ti vagytok a Szentlélek temploma. És bár sokszor szeretnénk elmenekülni, ő marasztal, és azt mondja: ott kell meggyógyulni, ahol a sebeket kaptuk. „Ne menekülj Beresztelkéről, ne menekülj el Erdélyből! Áldott közösség ez, még akkor is, ha néha csalódunk családjunkban, gyülekezetünkben vagy egyházunkban” – üzent a püspök. A gondokat nem kell megoldhatatlannak éreznünk. Ahogy a hajlék kívülből megújult, úgy kell minden léleknek megújulnia. „Ne csak alamizsnát várjunk, hanem

Fotók: Somogyi Botond

a gyógyulást követően dicsérjük a Fennvalót, örvendezzünk az ő kegyelmének. Ahogy tette azt a jeruzsálemi templom előtti koldus, akinek hite miatt nemcsak izmai elevenedtek meg, hanem élete is megújult, és dicsérte az Urat. „Ez a csoda azóta is megtörténik minden istentiszteleten. Ám vajon hisszük-e, hogy ez valóban így van? A templom nem azért újul meg, hogy évek múlva turisták csodálják az elődök munkáját, hanem azért, hogy úgy tudjunk felnézni Krisztusra, amint a béna nézett fel a jeruzsálemi templomba belépő tanítványokra” – biztatta a gyülekezeti tagokat a püspök.

Az eseményen a beresztelkiek testvérgyülekezetének képviselői is jelen voltak, a Somogy megyei Csurgóról érkezett Szászfalvi László lel-

kipásztor, aki egyúttal országgyűlési képviselő is, és elmondta: szerinte a templomfelújítás hitvallást jelent, ugyanúgy, ahogy a gyülekezet összefogása, adakozása, áldozathozatala, valamint a hit megőrzésének a vállalása is. Ahogy fogalmazott: a hit megtartása életet jelent.

A gyülekezet főgondnoka, Torkos Sándor is a csodáról beszélt. Megemlítette, nemhiába várta a püspököt a fúvószenekar *Az Úr csodásan működik* kezdetű énekkel, hiszen a református közösség abban az öt éves időszakban, ameddig tartottak a munkálatok, többször is megtapasztalta a csodát.

A hálaadó istentiszteletet követően a gyülekezeti tagok nemcsak a templom udvarán beszélgettek egymással, hanem a kultúrotthonban tartott szeretetvendégség alkalmával is. Itt Demeter Irén nyugalmazott tanítónő fájdalomnak adott hangot, hogy a településen már sajnos nem működik iskola, csupán óvoda (a szülők inkább a szomszédos Szászrégenbe íratják gyerekeiket iskolába), ettől függetlenül ő még otthon továbbra is foglalkozik gyerekekkel. Ugyanakkor hálátelt szívvel elmondta, örvend, hogy a gyülekezetnek igaz lelki (és nem csak) pásztora van, aki nélkül talán sok minden másképp alakult volna.

Búcsúzáskor eszembe jutott Torkos Ákos teológus néhány gondolata és a templomban mondott imádsága. A hatodéves diák szerint a templom az, amely nemzedékeket és generációkat nevel fel, a templom kísér minket a megpróbáltatásokban és örömeinkben. Otthonunk lehet akkor, amikor nincs békességünk, és elkísér azokban a pillanatokban, amikor nem látjuk utunk végén a fényességet. Az idézett imádság pedig így hangzik: „Az Úr vezessen végig az úton, szerteszét, ha sodor is a sors, mert ha benne bízva bízunk, nagy örömben majd találkozunk. És míg újra látjuk egymást, szent kezében őrizzon meg ő!”

Templomfelújítás Kutyfalván. A Maros megyei település templomát 2016-ban súlyos vihar rongálta meg, azt követően kezdődtek a felújítási munkálatok. A kis kutyfalvi gyülekezetnek óriási csapást jelentett a vihar rongálása, azonban már másnap széles körű támogatásnak lehettek tanúi – emlékezett vissza az eseményre Lukács Vilmos István lekipásztor az október 1-jén tartott hálaadó istentiszteleten. A természeti csapás után a környékeliek, az egyházkerület és a magyar kormány képviselői is rögtön segítettek, éreztették a közösséggel, hogy egy nagyobb test tagjai. 2018-ban teljesen felújították a tornyot, majd a magyar kormány támogatásával új szigetelés, vízvezetetés, belső drénrendszer épült, új fűtésrendszer került a templomba, megújult a tetőszerkezet és a nyílászárók, teljes belső felújítás történt, feltárták a 18. századi szószék mintázatát, és végül a padokat is restaurálták. A munkálatok összege meghaladta a 600 ezer lejt, ennek nagy részét az anyaország támogatása tette ki, de a torony helyreállítása idején sok adomány gyűlt össze gyülekezetektől, magánszemélyektől, lekipásztoroktól, illetve olyan emberektől is, akik nem voltak közvetlen kapcsolatban a kutyfalvi gyülekezettel. Az ünnepségen Kolumbán Vilmos püspökhelyettes hirdette az igét, majd Lukács-Lőrincz Csilla lekipásztor köszöntötte az egybegyűlteket, hangsúlyozva, hogy a sikeres felújítás Isten győzelmének és gondoskodásának a jele. A gyülekezet lekipásztora

röviden ismertette a műemlék templom történetét. Czirmay Csaba Levente marosi esperes arra biztatta a gyülekezetet, hogy épüljön és növekedjen Isten ismeretében, és tapasztalja meg Isten áldásait a felújított hajlékban. Bükkösi József gondok, a község alpolgármestere a gyülekezet nyolc évvel ezelőtti igyekezetére emlékezett, amikor önerőből igyekeztek megoldani a vízvezetést, eltávolították a külső, problémás vakolatot, tetőt javítottak. „Megtapasztaltuk, hogy ha együtt hordozzuk a terheket, Isten áldást ad a munkánkra” – jelentette ki a gondnok.

Újtordán is felújították a templomot. A nagyszabású terv sikeréért, Isten áldásáért október 2-án ünnepi istentiszteleten adott hálát a gyülekezet. A folyamat 2019 tavaszán régészeti ásatásokkal indult – mondta el Vincze Csongor újtordai lekipásztor. A templomban és udvarán egyaránt alapos ásatásokat végeztek egy egyházkerületi pályázat keretében, amely tíz erdélyi templom kutatását és a róluk szóló könyv kiadását támogatja. A felújítási munkálatok 2021 januárjában kezdődtek el: újraalapozták a templombelsőt, a villanyhálózatot teljesen kicserélték. Feltárták a templommennyezet gótikus kőbordázatát és az ablakszegélyeket. Új padokat készítettek, a belső bútorzatot, szószéket restaurálták, a gyülekezeti tagok adományaiból pedig új csillárt szereltek a templomba. A felsoroltak mellett az esperesi hivatalt is felújították, kibővítették. A munkálatokat a

Fotók: Kiss Gábor

Hirdetés

Úrvacsorai kiskehely
rozsdamentes anyagból,
generációkon átívelő
használatra

www.szekelymuvek.hu
E-mail: szekely94bt@gmail.com
Tel.: +36 30299 5129

**Toronyjavítás
-festés
-bádогоzás**

LUKÁCS ALPIN'S **0744 612 079**

magyar kormány támogatta. A hálaadó istentiszteleten Kató Béla püspök hirdette az igét a Zsolt 127,1–2 alapján. Az igehirdetésben elhangzott: sikertelenség esetén rögtön az emberi akadályokat keressük, miközben azt kellene megvizsgálni, hogy Isten akarta-e a történéseket, netán türelemre int azzal, ha nem kapunk meg rögtön valamit. Kató Béla feltette a kérdést: a mai közösség elhiszi-e, amit a Heidelbergi Káté mond: Isten mindent anynyira kézben tart, hogy az ő akarata nélkül semmi sem történhet? Vagy hagyjuk, hogy a félelem eluralkodjon rajtunk? Az újtordai gyülekezetben nem áll meg az élet a templom felújítása után sem, hiszen a közösség csak úgy lehet eredményes, ha nemcsak a templomot, hanem a gyülekezetet is építi, Istenben bízva pedig átélheti e kor veszedelmeit is. Kolumbán Vilmos püspökhelyettes rámutatott: a tordai reformátusoknak gazdag történetük van, amelyhez élő jelen és jövő is társul, ha továbbra is erősek maradnak hitükben, a szeretetben és közösségben. A kitartó munkáért és a támogatásokért Irsai József gondnok mondott köszönetet a gyülekezet nevében.

**Kalotaszegi
Orgonaépítő
Manufaktúra**
vállal

orgona- és harmóniumjavítást, hangolást,
építést és átépítést, illetve
keres kidobásra itélt, javíthatatlan hangszereket,
továbbá gyümölcsfa- és bukszustörzset.

Kovács Tibor
tel: 0742-503.803, tajpankov@yahoo.com
<https://www.facebook.com/Orgonarestauralas>

ÜZENET

ISSN 1223–8848
Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
A szerkesztőség címe: 400158 Kolozsvár, Eötvös utca (str. Constanța) 1–3. sz.
Telefon: 0731-019404 • Drótposta: uzenet@reformatus.ro
<https://reformatus.ro/mediatar/kiadvanyok/uzenet> • Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. • A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.
Tipográfia: IDEA PLUS
Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában • Felelős vezető: Dávid Zoltán

